

GLOBALA TRENDER I OECD-LÄNDERNA

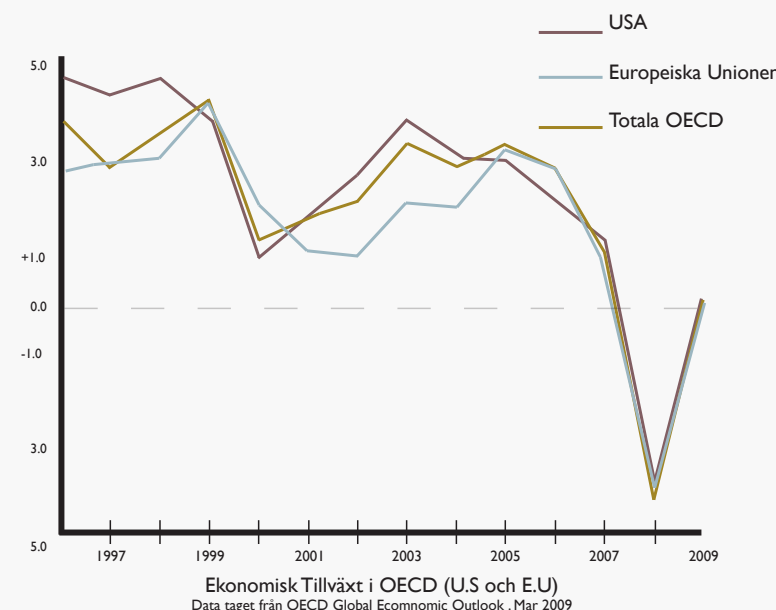
OECD (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) är en internationell organisation med 34 medlemsländer som startades år 1961 i syfte att stimulera den ekonomiska utvecklingen och världshandeln. Alla medlemsländer är demokratier och har marknadsekonomi. Organisationen innefattar många av världens mest utvecklade länder. Huvudsyftet med OECD är att jämföra medlemsländernas politik och policyer, hitta lösningar till gemensamma problem, kartlägga god praxis och samordna inrikes- och utrikespolitik i medlemsländerna.

Österrike, Australien, Belgien, Kanada, Chile, Tjeckien, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Tyskland, Grekland, Ungern, Island, Irland, Israel, Italien, Japan, Sydkorea, Luxemburg, Mexiko, Nederländerna, Nya Zeeland, Norge, Polen, Portugal, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Schweiz, Turkiet, Storbritannien, USA

EKONOMISK TILLVÄXT OCH EGATRENDER

Det finns stora globala förändringar i samhällsutvecklingen, så kallade megatrender, som kommer att påverka oss de närmaste åren. Institutet för framtidsforskning i Köpenhamn har identifierat 10 megatrender fram till år 2020. Utifrån dessa globala trender och med hänsyn tagen till den ekonomiska tillväxten, har vi tagit fram lokala trender med avseende på Vänersborg:

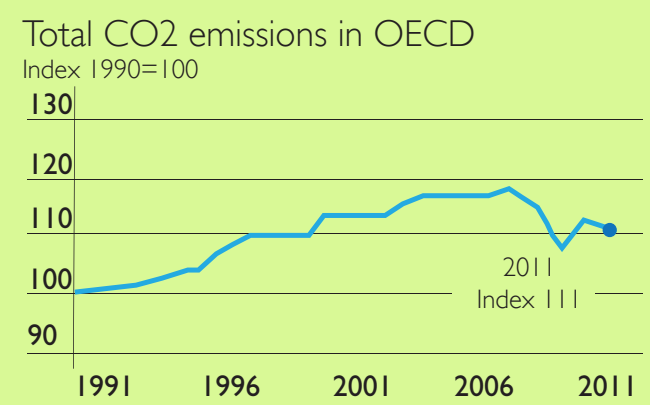
- Globalt styre
- Konsumtion
- Konflikt och migration
- Avindustrialisering
- Demografisk åldersförändring
- Förflyttning
- Digitalisering och Social media
- Skillnader mellan stad och landsbygd
- Medvetenhet om klimatförändringar
- Global kultur och influenser

MEDVETENHET OM KLIMATFÖRÄNDRINGAR

Den negativa förändringen på människors hälsa och miljö är idag en Megatrend som står i fokus. Mycket mer uppmärksamhet läggs på miljön jämfört med tidigare på grund av en ökning av miljörelaterade sjukdomar, fler utrotade arter, fler **översvämningar** och förändrad markanvändning i bebodda samhällen. Under senaste år har OECD arbetat mycket med att minska negativa miljökonsekvenser såsom **CO2-utsläpp**, temperaturförändringar, föroreningar samt öka **kollektivtrafiken**, vilket gör klimatutvecklingen mer positiv i de flesta OECD-länder.

(OECD (2010), Städer och klimatförändring, OECD Publicering. En detaljerad introduktion av risker och möjligheter för städer som står inför klimatförändringar)

- KONSEKVENSER**
- Minskad energianvändning
 - Krav på god kvalitet på miljö och hälsovård
 - Ökad medvetenhet om hållbar livsstil
 - Bevarat naturkapital

- KONSEKVENSER**
- Sociala konflikter
 - Skillnader i ekonomisk utveckling
 - Förtätning av den byggda miljön
 - Förlust av grönområden

DIGITALISERING & SOCIAL MEDIA

Sociala medier och digitalisering är en **växande marknad** som har gjort det mycket enklare att nå ut till konsumenter mer globalt. Användningen av datorer, internet, mobiltelefoner och sociala nätverk har ökat. Makten från företag och myndigheter har flyttats till den **digitala sociala individen**. Idag kan vi konsumera och anställa arbetstagare på nätet, dela våra tankar genom sociala medier och hålla kontakten med vänner och familj. Det har gett fler valmöjligheter för konsumenter, yrkesverksamma och organisationer. Vi kan göra saker annorlunda, snabbare, enklare och mer effektivt. För att lagra viktig information och förbättra de offentliga tjänsterna har OECD-länder börjat att arbeta med **e-förvaltningstjänster**.

(CIFS "Varför megatrender spelar roll", Film "Digital revolution" av Strategy & Statista hemsida)

140 miljoner människor har laddat ner Angry Birds, vilket har resulterat i att 400 miljarder fåglar flugit runt. Detta motsvarar den globala fågelpopulationen!

- KONSEKVENSER**
- Tillförlitlighet och pålitlighet av information
 - Hastigheten av den snabbt växande digitala världen bidrar till att äldre människor inte hinner med
 - Konsumtion online
 - E-böcker och digital information minskar miljöpåverkan
 - Energi förbrukas vid produktion och uppladdning av enheter

- KONSEKVENSER**
- Förlust av tydlig identitet på nationell och lokal nivå
 - Globalisering av information, datainsamling och produktioner
 - Starkt ömsesidigt beroende mellan länder

GLOBAL KULTUR & INFLUENSER

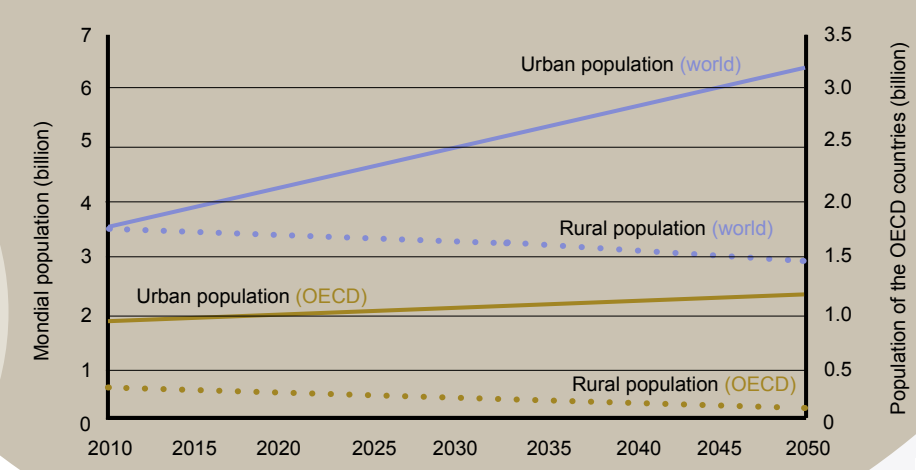
De globala kulturutbytena ökar med **enklare och snabbare rörlighet** samt genom **kommunikation** mellan människor och länder. Genom media, telekommunikation och migration, sprider sig traditioner och kulturer över hela världen. De största orsakerna till detta är **filmproduktion** och konst, tv, internet och sociala medier, mat, design och kläder, samt **världshandelser** (Världsutställningen, OS, G7/ G8)

(Fån OECD hemsida. Sökord: migration statistik, ekonomisk tillväxt, globalisering)

SKILLNADER MELLAN STAD & LANDSBYGD

Mer än hälften av världens befolkning bor nu i städer och enligt prognoserna kommer siffrorna att fortsätta stiga. Däremot minskar antalet människor som bor på landsbygden vilket innebär en ökning av **"flykten från landsbygden"**. Det är främst på grund av ökat tryck på ekonomisk tillväxt, vilket pressar produktivitet och resultat. Globaliseringen innefattar också utveckling av städer med urbanisering, kulturarv, teknikutveckling och politiskt styre. Tyvärr ligger inte fokus på **utvecklingen** av landsbygden som sakta avbefolkas.

(OECD Webplats, Les Echos hemsida, OECD-länder konsumtionen perushåll)

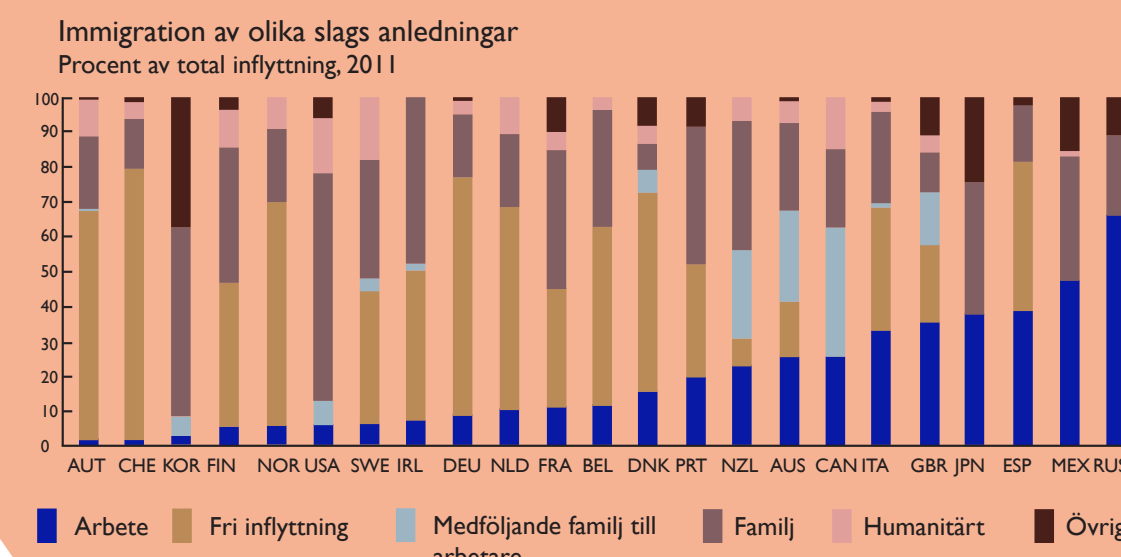
TEKNISK UTVECKLING
LYCKA
ÅLDRADE
URBANISERING
HÄLSA + MILJÖ
INDIVIDUALISERING
KOMMERSIALISERING

EKONOMISK TILLVÄXT

FÖRFLYTTNING

Människor flyttar av olika anledningar, i varierande omfattning och en del av dessa återvänder. Det är en direkt följd av demokratisering och utvecklad transport- och **telekommunikationssystem**. Människor flyttar på grund av krig och konflikter, klimatförändringar och **naturkatastrofer**, arbete, turism, studier och familjeåterförening. Tiden på ny destination varierar från dagar till år och kan vara permanent. **Globaliseringen** har även bidragit till att **import/export** av varor och material mellan länder och anläggningar transporteras lika lätt. Genom att människan rör på sig och varor som transporteras världen över utbyts information, **kunskap och handel** från en kontinent till en annan.

(Migrationsstatistik, globalisering på OECD:s webbplats)

- KONSEKVENSER**
- Segregation och integration av kulturer och traditioner
 - Utveckling av en bikulturell identitet, lokal eller global
 - Globalisering av språk

GLOBALT STYRE

Ett välfungerande styre kan karaktäriseras av åtta områden: **delaktighet**, konsensus, **ansvar**, transparens, hög mottaglighet, effektivitet, **rättvisa** och att befintliga lagar följs. Dessa delar lägger grunden för att minimera korruption, inkludera minoriteter och se till att de svaga i ett samhälle får sin röst hörd vid beslutsfattande. Ett välfungerande styre har även förståelse för **nuvarande och framtida behov** i ett samhälle. Gemensamt och nationellt välfungerande styre är en viktig grund för att möjliggöra en global hållbar utveckling. För att möta kraven för en framtida hållbar utveckling behövs även bra samarbeten mellan stater och regioner på olika nivåer.

(Yap Kioe Sheng i UN, What is good governance?)

KONSEKVENSER

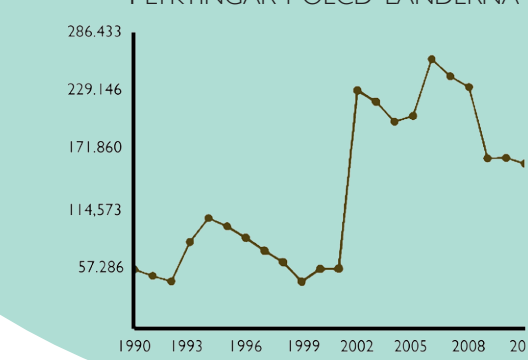
- Ekonomiskt och politiskt beroende av enskilda stater
- Ökad säkerhet
- Delat ansvar
- Gemensamma lagar och bestämmelser
- Makten centraliseras

KONFLIKT OCH MIGRATION

En större efterfrågan av naturresurser samt territoriella förändringar, delvis beroende på **klimatförändringar** och **naturkatastrofer**, riskerar att leda till mer konflikter och våld. Risken är som störst i de länder som redan är socialt, politiskt och ekonomiskt instabila. Konfliktdrabbade länder har dessutom svårare att hantera klimatförändringar samt skydda sig mot terrorism. Ökande våld och konflikter leder till **större flyktingströmmar** och fler immigranter som söker sig till OECD-länderna.

(Evans, 2010, Background paper to World development Report 2011, "Resource scarcity, Climate change and the risk of violent conflict", Center on International Cooperation, NYU)

FLYKTINGAR I OECD-LÄNDERNA

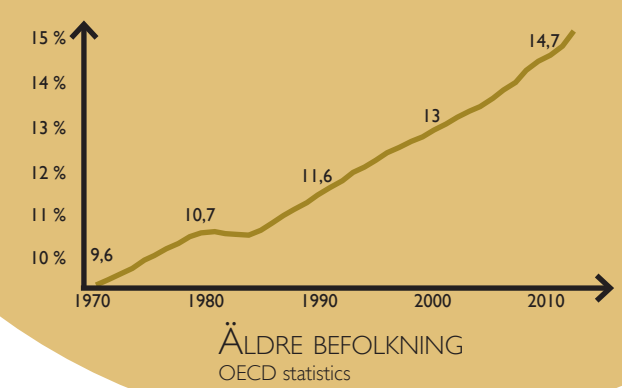
- KONSEKVENSER**
- Högre tryck på mottagarländer för asylsökande
 - Global instabilitet
 - Förstörelse i våldsdrabbade länder

DEMOGRAFISK ÅLDERSFÖRÄNDRING

På grund av en **åldrande befolkning** sker det en förändring i den demografiska fördelningen av befolkningen i OECD-länderna. Det kommer att finnas relativt sett mer äldre människor än unga i framtiden. Detta beror delvis på att det har fötts **färre barn** per kvinna de senaste 55 åren och delvis på att folk lever längre och längre. Den genomsnittliga livslängden är i OECD-länderna **80 år** vilket är en ökning med mer än 10 år sedan 1960.

(OECD hemsida, CIFS "Why megatrends matter", oecdobserver hemsida)

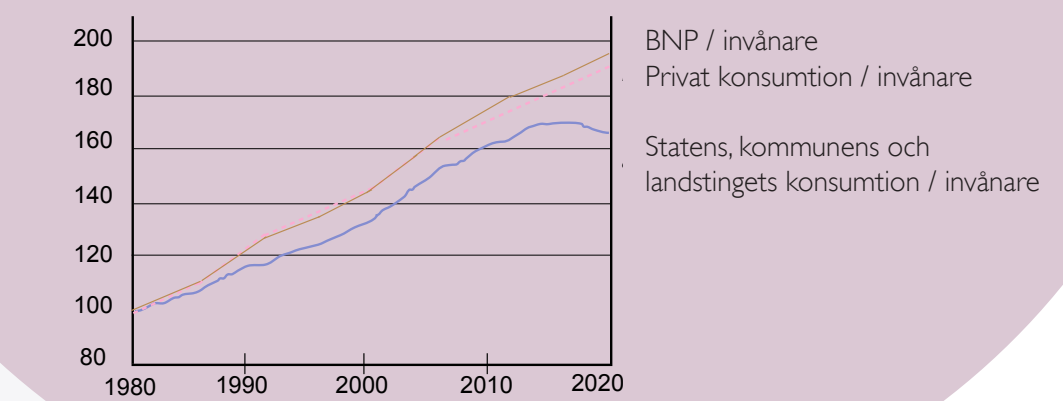
- KONSEKVENSER**
- Ett ökat behov av äldreomsorg
 - Färre personer i arbetsför ålder – mindre inkomstskatt
 - Äldre personer kan vara mer konservativa gällande förändringar
 - Välbärgade äldre personer med ett intresse för resor och upplevelser

KONSUMTION

Den aktuella trenden i OECD-länderna är en ökande konsumtion. Konsumtion kan delas in i tre olika slags konsumtion; **konsumtion mellan företag** som en del av produktionskedjan, gemensam **samhällskonsumtion** genom staten och **individuell konsumtion**. Ökningen av konsumtion i OECD-länderna beror på ett **ökande behov** hos befolkningen, ett behov som handlar mer om överflöd än om nödvändig konsumtion. Detta behov är också kopplat till den mediala utvecklingen, ny teknik och globalisering.

(OECD hemsida, Synthesis by OECD, Towards sustainable household consumption)

KONSUMTION

- KONSEKVENSER**
- Tydligare skillnader mellan personer med olika inkomst
 - Påverkan på GDP
 - Kan påverka ökningen av medlemsländer i OECD
 - Ökade utsläpp från produkttransporter
 - Slöseri med vattenresurser
 - Överkonsumtion av resurser

AVINDUSTRIALISERING

Avindustrialisering i OECD-länderna är en aktuell trend, främst gällande **tung industri** och **tillverkningsindustri**. Mängden arbeten inom tillverkningsindustrin har minskat i de flesta OECD-länder då produktionen flyttas till länder utanför OECD. Dessutom ökar produktiviteten i OECD-baserade industrier tack vare den **tekniska utvecklingen**, vilket också bidrar till den minskade mängden arbeten inom industri. Detta skapar en övergång till en mer kunskapsorienterad arbetsmarknad och således ett mer **kunskapsfokuserat samhälle**.

(OECD hemsida, CIFS hemsida, oecdobserver.org)

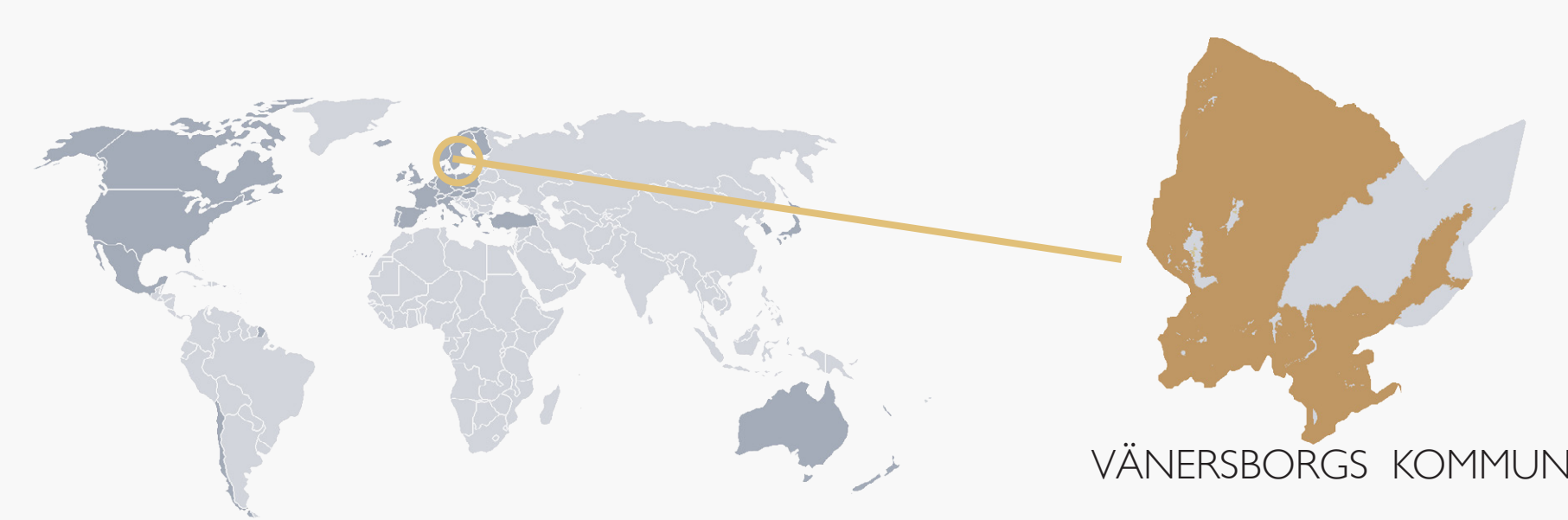
- KONSEKVENSER**
- Beroende av produktion utanför OECD
 - Högre krav på utbildning och mer kunskap
 - Arbetslöshet på grund av industrier som stänger
 - Långa transporter av produkter

GLOBALA TRENDER I VÄNERSBORG

INFLUENSER I VÄNERSBORG

De globala trenderna och megatrender i OECD-länderna påverkar Vänersborgs kommun i hög grad, och skapar både möjligheter och risker på lokal nivå. Genom att med ett framtidsperspektiv utnyttja dessa möjligheter och bemöta dessa risker kan de komma att bli viktiga drivkrafter både lokalt och regionalt. Ett exempel på detta är megatrenden "En åldrande befolkning" vilket kopplat till Vänersborgs redan utvecklade äldreomsorg kan innebära nya arbetsmöjligheter inom sjukvård och äldreomsorg. Även motrender, trender tvärt emot de stora megatrenderna, innebär utvecklingsmöjligheter. Motrenden "Lokal produktion av mat" är ett exempel på en relevant trend som Vänersborg har bra förutsättningar för att vidareutveckla.

För att förstå olika pågående trender i Vänersborgs kommun måste man kombinera det lokala och globala perspektivet samt identifiera kopplingar mellan trender och orsaker på olika nivåer. Det krävs en grundläggande förståelse för både globala trender och lokala trender samt drivkrafterna bakom dessa för att kunna skapa en ekologisk, social och ekonomiskt hållbar utveckling.

VÄNERSBORG KOMMUN

MÖJLIGHETER

RISKER

